

Otčenáš.

Jest jen málo lidí, kteří se snaží uvědomiti si, co vlastně chtějí, když odříkávají modlitbu „Otčenáš“. Ještě méně jest těch, kdo skutečně vědí, jaký je smysl vět, jež odříkávají. Odříkávat jest asi jedině správné označení pro výkon, který člověk v tomto případě jmenuje modlením.

Kdo se v tomto směru bezohledně zkoumá, musí to přiznati, nebo si jinak dává vysvědčení, že celý svůj život tráví stejným způsobem ... povrchně. Že není a nikdy nebyl schopen hluboké myšlenky. Na zemi je dosti takových lidí, kteří sebe berou sice vážně, ale jiní při nejlepší vůli jich vážně bráti nemohou.

Právě začátek této modlitby pocítoval se ode vždy nesprávně, třeba i různými způsoby. Lidé, kteří se snaží bráti tuto modlitbu vážně a přistupují k ní proto s jistou dobrou vůlí, cítí v sobě po prvních nebo při prvních slovech určité vědomí bezpečného úkrytu a duševního uklidnění! Tento pocit převládá u nich ještě několik vteřin po modlitbě.

Tím vysvětluje se dvojí: Předně, že ten, kdo se modlí, vydrží býti vážným jen přes první slova, kterými se tento pocit v něm probudí. Právě probuzení tohoto pocitu dokazuje, jak vzdálen je pochopení toho, co říká!

Ukazuje zřetelně svou neschopnost vytrvati v modlitbě s hlubokým přemýšlením, nebo projevuje tak svou povrchnost. Jinak musel by při dalších slovech ihned povstati jiný pocit,

odpovídající změněnému obsahu slov, jakmile tato slova v něm vskutku nabudou života.

Tak zůstává v člověku jen pocit probuzený prvními slovy.

Kdyby však pochopil správný smysl a pravý význam slov, muselo by v něm vzniknouti zcela jiné cítění než pocit příjemného a bezpečného útulku.

Náročnější lidé vidí opět ve slově „Otče“ potvrzení svého přímého původu od Boha. Domnívají se, že při správném vývoji na konec sami stanou se Božskými a již nyní nezbytně Božské v sobě nosí. Mezi lidmi panuje ještě mnoho omylů o této větě. Většina považuje ji však prostě za **oslovení** k modlitbě, za zvolání! Přitom je jim třeba myslet i co nejméně. Podle toho se to také bezmyšlenkovitě odříkává, ačkoliv právě v tomto vzývání Boha by měla býti veškerá vroucnost, jaké jest lidská duše vůbec schopna.

První věta však nepraví tyto věci. Vždyť Syn Boží vložil do zvolených slov zároveň prohlášení nebo poukaz, **jakým způsobem** má **lidská duše** přikročiti k modlitbě. **Jak** smí a musí předstupovati před svého Boha, má-li její modlitba dojíti vyslyšení. Říká přesně, jak má býti v tom okamžiku lidská duše utvářena, jaký má býti její stav čistého citu, když chce své prosby složiti u stupňů Božího trůnu.

Tak dělí se celá modlitba ve tři díly. První díl je celý odevzdáním se duše Bohu. Obrazně řečeno, rozprostírá se duše před Bohem dříve, než přichází s prosbou a dosvědčuje zprvu vlastní, čistou schopnost vůle. Syn Boží chce tím vyložiti, jaké cítění jedině smí tvořiti základ pro přiblížení se k Bohu. Proto jest to jako veliká svatá přípověď, stojí-li na začátku slova: „**Otče náš,**

jenž jsi na nebesích!“ Uvažte, že modlitba není totéž jako prosba! Jinak nebylo by žádné modlitby děkovné, ve které není obsažena žádná prosba. Modlití se neznamena prositi. Ze špatného zvyku člověka, který nepředstupuje nikdy před Boha, jestliže současně od něho něco neočekává, nebo dokonce nepožaduje, byl Otčenáš dosud vždy zneuznán. V očekávání je vlastně již požadavek. A člověk vskutku při modlitbě **vždy** něco očekává! Toho nemůže popřít! I když je to jen mlhavý pocit, že se mu jednou dostane místa v nebi. Člověk nezná jásavý dík v radostném prožitku vědomého bytí, jehož mu bylo dopřáno za spolupůsobení ve velkém stvoření, působí-li ku blahu celého svého okolí, jak to Bůh chtěl a právem od něho očekává! Člověk ani netuší, že právě **to a jedině** to chová v sobě jeho skutečné vlastní blaho, jeho pokrok a vzestup.

Na takovém Bohem chtěném základě stojí v pravdě modlitba Otčenáš! Syn Boží nebyl by ani mohl dáti ji jinak. Vždyť on chtěl jen dobro lidí, které spočívá jedině ve správném hledání a plnění vůle Boží.

Jím daná modlitba není tedy modlitbou prosebnou, nýbrž velikým, všeobsáhlým příslibem člověka, který se v modlitbě klade k nohám svého Boha! Ježíš dal tuto modlitbu svým učedníkům, kteří tehdy byli ochotni žítí v čistém uctívání Boha, sloužití Bohu svým životem ve stvoření a v této službě cítí jeho svatou vůli!

Člověk měl by si dobře a zrale rozmyslet, smí-li se odvážit, aby vůbec užíval této modlitby a vyslovoval ji. Měl by se vážně zkoumat, zdali se při tom nepokouší obelhati svého Boha!

Úvodní věty nabádají dosti zřejmě, že se každý má

zkoumati, je-li také vskutku takovým, jak mluví! Odvažuje-li se bez falše předstoupiti před Boží trůn!

Prožijete-li však v sobě první tři věty modlitby, povedou vás ke stupňům Božího trůnu. Dospěje-li duše k tomu, aby je prožila, jsou **cestou** k tomuto trůnu. Žádná jiná cesta, tam nevede. Tato však jistě! Neprožijete-li těchto vět, nedojde tam však žádná z vašich proseb.

Odvážíte-li se říci „Otče náš, jenž jsi na nebesích,“ pak má to býti oddané a přece radostné zvolání!

V tomto zvolání jest vaše upřímné ujištění: Dávám ti, ó Bože, všechna otcovská práva nad sebou a chci se jim s dětskou pokorou podrobiti! Uznávám, Bože, tvou všemoudrost ve všem, co přinese mně tvé určení a prosím, abys naložil se mnou tak, jako otec se svými dětmi! Zde jsem, Pane, abych tě slyšel a byl tebe dětsky poslušen!

Druhá věta: „**Posvěť se jméno Tvé!**“ Je to ujištění modlící se duše, jak vážně jedná se jí o všechno, oč se odvažuje modliti se k Bohu. Potvrzuje, že v každém slově a myšlence jest s plným citem a nebere s povrchností jména Božího nadarmo. Ujišťuje, že jméno Boží jest jí příliš svatým! Vy, kdo se modlíte, uvažte, co tím slibujete. Chcete-li býti k sobě zcela poctivými, musíte doznat, že vy lidé dosud jste právě tím lhali Bohu do očí. Nikdy nebyli jste při modlitbě **tak** vážní, jak to Syn Boží stanovil v těchto slovech jako **podmínku!**

Třetí věta: „**Přijď království Tvé!**“ Není to opět žádná prosba, ale další slib! Je to prohlášení ochoty, že prostřednictvím lidské duše má býti na zemi **tak**, jako je tomu v království Božím!

Proto slova: „Přijď království **Tvé!**“ To znamená: Chceme to zde na zemi dovésti také tak daleko, aby se tvé dokonalé království rozšířilo až sem! Chceme mu připravovati půdu tak, aby vše žilo jen v tvé svaté vůli a plnilo tvé tvůrčí zákony. Aby tomu bylo **tak**, jako je tomu v tvém království, v duchovní říši, kde sídlí zralí a veškeré viny a tíhy zbavení duchové, kteří žijí jen v tom, že slouží Boží vůli, protože dobro vzniká jen v bezpodmínečném plnění této vůle skrze dokonalost, v ní spočívající. V této větě je tedy ujištění, že se chceme státi takovými, aby i země prostřednictvím lidské duše stala se královstvím naplnění Boží vůle!

Toto ujištění je ještě zesíleno větou následující: „**Bud' vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi!**“ Není to jen prohlášení ochoty vpraviti se zcela do Boží vůle, ale je v tom i slib dbáti o tuto vůli a usilovati se vši horlivostí o poznání této vůle. Toto úsilí o poznání musí předcházeti vpravení se do této vůle. Neboť dokud ji člověk správně nezná, nemůže se ve svém cítění, myšlení, v řeči a konání podle ní řídit! Jaká nesmírná trestuhodná lehkomyšlnost jest to u každého člověka, když opětovně a stále ujišťuje svého Boha, zatím co se ve skutečnosti nijak nestará o to, jakého druhu jest tato Boží vůle, která je tak pevně zakotvena ve stvoření. Vždyť člověk lže každým slovem modlitby, opovažuje-li se ji říkat! Stojí tak před Bohem jako pokrytec a podvodník! Na staré dluhy hromadí stále nové a na konec cítí se ještě politování hodným, musí-li se pod tímto břemenem v záhrobí jemnohmotně zhroudit. Již **třikrát** byla mu dána příležitost, aby správně poznal Boží vůli! Jednou Mojžíšem, který byl k tomu inspirován. Po druhé samotným Ježíšem, Synem Božím, který nesl v sobě Pravdu. Po třetí **a naposled** v poselství Grálu, které rovněž je čerpáno přímo z Pravdy.

Teprve když duše skutečně splnila tyto věty jako přední podmínky, může mluvit dále: „**Chléb náš vezdejší dej nám dnes!**“ To znamená: Když jsem splnil a stal jsem se takovým, jak jsem sliboval, nechť spočine tvé požehnání na mé pozemské činnosti tak, abych při obstarávání svých hrubohmotných potřeb měl vždy čas žít podle tvé vůle!

„**A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům!**“ V této větě je vědomost o neúplatném, spravedlivém zvrtném působení duchovních zákonů, které nesou Boží vůli. Je to zároveň projev ujištění plné důvěry v tyto zákony. Neboť prosba za odpuštění, tedy vysvobození z viny, je založena **podmínečně na předchozím** splnění duše lidské, že tato sama odpouští všechnu křivdu, bližním na ní páchanou. Kdo však jest schopen **toho**, kdo svým bližním již všechno odpustil, ten je v sobě očistěn již tak, že nikdy sám **zúmyslně** nečiní křivdu! Ale tím je také před Bohem prost vší viny, protože za bezpráví platí pouze to, co se spáchalo úmyslně ve zlé vůli. Teprve tím stává se čin bezprávím. V tom jest veliký rozdíl vůči všem dnes stávajícím lidským zákonům a světským názorům.

Tak jest i v této větě základem slib každé duše, usilující o Světlo, vůči jejímu Bohu. Je to prohlášení opravdového chtění. Doufá, že prohloubením a ujasněním si sama sebe v modlitbě dosáhne síly, aby mohla splnit toto chtění. Při správném stanovisku podle zákona zvrtného působení také se jí této síly dostane.

„**A nevod' nás v pokušení.**“ Je to nesprávné pochopení, chce-li člověk vyčísti z těchto slov, že ho Bůh pokouší. Bůh nepokouší nikoho! V tomto případě jedná se jen o nejisté podání, které nevhodně volilo slovo „pokušení“. Jeho pravý smysl jest týž

jako zbloudění, odchýlení se, tedy sejítí z cesty, falešné hledání na cestě za Světlem. Znamená tolik: Nedopust', abychom šli falešnými cestami, abychom hledali falešně. Nenech nás ztráceti čas hledáním a tak jej zmrhati a promarniti. Bude-li to nutno, zdrž nás však od toho i **násilím**, i když nám taková nutnost způsobí utrpení a bolest. - Tento smysl musí člověk již vycítit také z další věty, která se k předcházející připojuje a také celým zněním přímo k ní patří: „**Ale zbav nás od zlého!**“ Slovo „ale“ znamená dosti zřetelně sounáležitost. Smysl má tento význam: Poznáváme zlo za každou cenu pro nás, i za cenu utrpení. Svým zvratným působením učí nás k tomu schopnými při každém poklesku. V poznání je i vykoupení pro ty, kdo jsou dobré vůle.

Tím končí druhý díl, rozmluva s Bohem. Třetí díl tvoří zakončení: „**Neboť Tvé jest království i moc i sláva na věky! Amen!**“

Je to jako jásavé doznání, že při splnění všeho toho, co duše klade Bohu k nohám v modlitbě jako slib, cítíme se v ochraně všemohoucnosti Boží!

Tato modlitba daná Synem Božím má tedy dvě části. Přibližování se v úvodu a rozmluvu. K tomu připojil Luther jásavé vyznání vědění o pomoci pro všechno, co rozmluva obsahuje, vědění, že se dostane síly ke splnění toho, co duše slibovala svému Bohu. A splnění **musí** pak nésti duši vzhůru do království Božího, do země věčné radosti a Světla. Tím stává se Otčenáš, je-li vskutku prožit, oporou a pomocí ke vzestupu do duchovní říše!

Člověk nemá zapomínat, že z modlitby má si vlastně přinést jen sílu, **aby sám mohl uskutečnit to**, oč prosí! Tak se má modliti! A taková je také modlitba, kterou dal Syn Boží

učedníkům.